

Onderwijsproject natuurbeheer in de praktijk voor hbo en mbo

Estafette voor projectgroepen

Zoals bij een ingenieursbureau werken student van hbo en mbo aan de reconstructie van de Gelderse vallei. Daar waar een groep stopt, neemt een volgende groep het werk over.

Agrarische bedrijven kunnen zich er niet ontwikkelen, de verstedelijkingsdruk is groot. Water, bodem en lucht zijn er sterk vervuild. Kortom, de ruimtelijke kwaliteit van de Gelderse Vallei staat onder druk. Zes groepen studenten van Hogeschool van Hall Larenstein (hbo Velp) werken op dit moment aan oplossingen voor dit gebied. Ze doen onderzoek, maken plannen en komen met adviezen. Op die manier werken ze op verzoek van de Stichting Vernieuwing Gelderse Vallei aan reconstructie van dit gebied.

Inspiratie

Doel is uiteraard dat de groeiende problemen in het gebied aangepakt worden. De verkaveling moet beter, intensieve veehouderijbedrijven dicht bij kwetsbare natuur moeten verplaatst worden. De uitvoering van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) moet sneller. Er moet meer ruimte zijn voor waterbeheersing, voor mogelijkheden voor recreatie en toerisme, voor ontwikkeling in de landbouw en voor versterking van de kleine kernen en de leefbaarheid van het gebied. Maar het gaat om meer

dan oplossingen zoeken voor het gebied. De onderwijsinstelling wil de praktijk verbinden met het onderwijs, en een duurzaam netwerk smeden met het werkveld. Daarom is begin 2007 het rigo-project 'Natuurbeleid in de praktijk' gestart.

De manier waarop studenten er in werken, lijkt op die van een ingenieursbureau. Ze werken er vanuit verschillende opleidingen (Bos & Natuurbeheer; Tuin & Landschapsarchitectuur, Land & Water Management) en niveaus (tweede tot en met vierdejaars) aan de verschil-

Reconstructie van het landschap is de casus waarin opeenvolgende projectgroepen van mbo- en hbo-studenten werken aan een verbinding tussen praktijk en onderwijs

lende projecten. Die projecten hebben betrekking op veel aspecten zoals natuur, landschap, water, landbouw of cultuurhistorie. De ene projectgroep doet daarbij soms het voorwerk voor een andere projectgroep. De groepen die in 2007 gestart zijn, houden zich bezig met verschillende onderzoeksvragen. Welke mogelijkheden zijn er om de uitvoering van de EHS te versnellen? Wat zijn goede inrichting- en beheerplannen voor landgoederen binnen die EHS? Wat is de beste plaats voor nieuw bos en andere natuur? Of hoe kun je de fortificaties van de Grebbelinie reconstrueren? In 2008 nemen andere studenten het stokje over met vervolgonderzoek, of met nieuw onderzoek. Vanaf dat moment zullen ook mbo-leerlingen van Helicon Opleidingen meedraaien. Het voordeel van deze estafettewerkwijze, is dat je dieper op de materie in kunt gaan. Bovendien geeft het de studenten een beeld van hoe een ingenieursbureau werkt. Ook daar kunnen verschillende onderzoekers na elkaar aan een bepaald onderwerp werken. Natuurlijk kunnen de resultaten per groep verschillen, vooral omdat ze in verschillende fasen van het onderwijs

De manier waarop studenten in dit project werken, lijkt op die van een ingenieursbureau

zitten. Dat is niet erg. Per project zullen opdrachtgever en begeleidende docenten bekijken of projecten tot echte resultaten kunnen leiden, of dat ze vooral dienen als inspiratie.

Rigoproject natuurbeleid in de praktijk

In het rigo-project 'natuurbeleid in de praktijk' willen Hogeschool Van Hall Larenstein en Helicon Opleidingen leren in de praktijk ontwikkelen. De reconstructie van de Gelderse Vallei is de casus. Hier komen veel beleidsvelden (natuur, landschap, water, landbouw) en veel actoren (bijvoorbeeld landbouw, natuurorganisaties, bewoners) samen. Studenten (zowel mbo als hbo) voeren onderzoek uit onder begeleiding van docenten en externe partners. De stichting Vernieuwing Gelderse Vallei (SVGV www.svgv.nl) is opdrachtgever. Daarnaast zijn er andere organisaties betrokken zoals Stichting Veldwerk Nederland (SVN), IVN en adviesbureaus. Het Rigo-project loopt van begin 2007 tot maart 2009.

Doelen:

Onderwijskundig:

- Uitvoeren van een aantal multidisciplinaire studentprojecten, waarbij de studenten in aanraking komen met alle fasen van een uitvoeringsproject,

- De samenwerking bevorderen van studenten van Van Hall Larenstein met studenten van Helicon
- Docenten en studenten laten samenwerken met partners in de praktijk.

Maatschappelijk:

- Studenten opleiden met competenties die passen bij maatschappelijke vraagstukken.
- Maatschappelijke organisaties kennis laten maken met de potentiële werknemers van de toekomst.
- Maatschappelijke partners invloed laten uitoefenen op de vorm en inhoud van het onderwijs.

Aanleggen van nieuwe natuur.

Organisatorisch:

- Het creëren van een duurzaam samenwerkingsverband tussen de Hogeschool Larenstein, Helicon en maatschappelijke partners.
- Het vinden van een geschikte organisatievorm om de vele verschillende onderwijsmodules binnen het Rigo op elkaar aan te laten sluiten.

Dieper

Omdat de groepen na elkaar aan eenzelfde onderwerp kunnen werken, is informatieoverdracht belangrijk. En omdat de onderwerpen zo veelzijdig zijn, hebben de studenten te maken met heel veel verschillende belanghebbenden. Ze moeten communiceren met boeren, natuurbeheerders, ondernemers of bewoners. Communicatie krijgt daarom een belangrijke plaats in de opleiding, naast de traditionele ecologische component. Daarom geven IVN Nederland en Stichting Veldwerk Nederland een cursus 'communicatie in onderzoek'. Het heeft ertoe geleid dat studenten hun onderzoeksvragen aanpasten. Niet alleen studenten duiken dieper in

het onderwerp, of leren nieuwe dingen. Ook voor docenten werkt het verdiepend. De begeleidende docenten kunnen een onderzoekslijn uitzetten, waardoor ze zich kunnen verdiepen in bijvoorbeeld de sociale aspecten van de EHS, of de landschapskwaliteit. En deze manier van werken zorgt ervoor dat zowel studenten als docenten dichter bij het werkveld komen, en dichter op de markt van de afgestudeerden zitten. Het is een vorm van co-innovatie door het onderwijs en het werkveld. □